

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyiltér garmond sora 40 fillér. —

Népszámlálás.

(F. É) Ismét megszámlálják majd országunk lakosságát. A népmozgalmakról vezetett statisztika megkívánja, hogy az időnként felújítottassék, hogy megtudjuk, hogy bizonyos időn belül, mennyit változott, mennyit szaporodott az ország lakossága.

Nálunk tíz évenként szokták megszámlálni az ország népességét s így ismét megfogjuk tudni azt, hogy Magyarországnak mennyi jelenben a lakossága. A népszámlálás ebbeli fontosságán kívül, azonban még sok olyan adat birtokába juttat, melyek segítségével reájövünk olyan ténybeli dolgokra, melyek következményeiben s eredményében esetleg a magyar faj supremáciájára károsak s épen ezért alkalmasak az ezek ellen való védekezés módjainak megállapítására.

Igy elsősorban megfogjuk tudni, hogy tulajdonképpen hány millió magyar ajku, magyar anyanyelvű, magyar születésű ember lakja a négy folyó és hármass hegyszőlő hazáját. Megtud-

juk majd mennyi a nemzetiségek száma s hogy tulajdonképpen a kultúra, az irni olvasás minő fokban van elterjedve, a magyarok, minő fokban a nemzetiségek között. Mert nemcsak a lakosság számarányától függ valamely ország uralmának kérdése. Nem csak akkor mondhatjuk, hogy a magyar faj hivatott ez ország kormányzására, amely országot ezer esztendő előtt Árpád vezér karddal hódított meg nemzetének s amelyet ezer esztendő veszedelme, viharja közt véres küzdelmekkel tartottak fenn az utódok számára. Nem csak a számbeli többség az, mely a magyar faj szupremáciáját ez országban biztosítja, nemcsak a történelmi múlt s a hagyományok alapján levő jog biztosítja az államhatalmat a magyar fajnak, hanem igenis, ami manapság a legfontosabb a kulturális előrehaladása, melyben épen úgy vezet, sőt nagyobb arányban, mint a minő aránybeli számbeli fensősége a népszámlálási adatokból majd ki fog derülni.

A népszámlálás még egyéb fájó sebeket is ki tud majd mutatni. Nem-

csak azt, hogy az ország lakossága konglomerát, tehát nemképez egységes nemzetet, hanem kifogja mutatni azt a fájó és égető sebünket is, melyet a kivándorlás okoz a magyar nemzetnek. Rengeteg nagy a száma a magyar kivándorlóknak. Szinte olyan félelmetes arányszáma van, hogy ha a növekedés ilyen nagy lesz, mint a minőt a legutóbbi tíz év alatt konstatálhatunk, akkor nemsok idő múlva több magyar lesz Amerikában és a szomszédos Romániában, mint magában az anyaországban.

S ezért jó a népszámlálás intézménye. De szerintünk a tíz esztendő terminus nagyon is hosszú, mert csak is a népszámlálások adják meg azt az impulsiv lökést a hatóságoknak s azon tényezőknak, akik a bajokon segíteni tudnak és akarnak, amikor a népszámlálás adataiból merítenek meggyőződést az ország bajairól s azokról az anomáliákról, melyek megszüntetése elsőrendű érdeke s követelménye ez ország jövő boldogulásának.

A népszámlálás megcáfolja majd azon nemzetiségi törekvések joga-

Zrinyi-ünnepi emlékbeszéd.

Irta: Hofmeister Ferenc.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Keresztény katolikus anyaszentegyházunk történelmének legszomorúbb, de legdicsőbb lapjait azok képezik, melyeken a keresztény üldözések vannak megírva. Ezen üldözések alkalmával nagyon sokszor megtörtént, hogy eltelve esodáló bámulattal, a pogányok oda álltak a keresztények közé s elkiáltván magokat: Én is keresztény vagyok! vértanúi halált haltak a keresztényekkel.

Édes anyaszentegyházunk ezen szomorú, de dicső napjai ujultak fel lelkemben ma, a szigetvári hősök emlékünnepe.

Lelkemből megittasult a gyönyörnek kéjes

erzetétől, midőn a Zrinyi-ünnepély folyamán tanuja valék annak, hogy miképpen nyilatkoznak meg a hazafias érzelmek, melyek betöltöttek minden magyar szívet, midőn hazája dicsőségéről hall regélni; szívem túlrad a legnemesebb szenvedélyektől, midőn elgondolom azt, hogy a szigetvári hősök örök dicsőségének egy sugára reám is átháramlik. Eltölti szívemet a hála a nemes hősök iránt, kik nemes önfeláldozással védtek hazájukat, eltölti szívemet a hódoló tisztelet az ő felejthetetlen emlékeik iránt; eltölti szívemet az ő dicsőségek szemléletén a nemes büszkeség, — nem, túlrad szívem ettől a büszkeségtől, úgy hogy utat keres magának szívem szava, mellyel szeretném odakiáltani az egész világnak: *Én is magyar vagyok!* Lelkem — szívem ezen túlradó érzelmeivel nézem önöket mélyen

t. ünneplő közönség s mindön azt látom, hogy ugyanazok, a kik a tegnapi est folyamán szívök hazafias érzelmeitől indíttatva, hazafias ünnepet rendeztek a szigetvári hősök emlékének, eljöttek, hogy lelkök nemes indulatát követve vallásos kegyelettel is ünnepejék a szigetvári hősöket, kérdés támad bennem s keresve keresem azt az okot, mely önöket arra indította, hogy a szigetvári hősök emlékét ne csak hazafias érzelmekkel ünnepejék, hanem vallásos kegyelettel is áldozzanak az ő emlékeknek. Keresem azt a momentumot, mely önöknek indító okul szolgált arra nézve, miszerint nem elégedtek meg azzal, hogy az est folyamán megnyitották szíveiket a hazafias érzelmek befogadására, hanem hogy lelköket megnyitva az áhitat szárnyán imádságot küldjenek fel a Mindenhatóhoz azon hősök lelkeiért, kik-

Megkezdődött az alkalmi cikkek eladása!

Francia Foulard és Liberty selymek	ezelőtt 3 és 4 K.	most 1 K 50	— 2.40 fig méterje
90 és 115 centiméter széles posztók	„ 80 és 140 fill.	„ —	50 és 75 fill. „
Rojtos damaszt szalvéták	„ 40 fillér	„ —	12 fillér darabja.
Legfinomabb ajouros színes és fehér szalvéták	„ 80 és 120	„ —	40 fillér darabja.

**Maradékok
félárban!**

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában Szigetvár.

sultságát is melyekkel a külföldi lapok hasábjait tömik teli a lelketlen és hazafiatlan nemzetiségi izgatók. Be fog bizonyosodni, hogy egyetlen nemzetiség még csak megközelítőleg sem éri el azt a rettenetes nagyarány számot, mely az ország lakosságának magyar ajku népességét képezi. Be fog bizonyosodni, hogy a magyar faj oly számbeli erősségekben képviseli a hatalmat, hogy azt megingatni nevetséges fáradozás lenne, eredményt elérni pedig más uton, mint a magyar faj vezetésével ebben az országban nem lehet.

Hiszen azok az argumentumok, hogy a magyarok ezer esztendőn keresztül megőrizték ennek az országnak függetlenségét, hogy török, tatár uralom, osztrák iga nem tudta faji jellegzetességétől megfosztani, anyanyelvhez való ragaszkodásától eltántorítani, hogy hiába volt minden erőlködése a habsburgi uralkodóknak az ország elnémetesítésére, hiába próbálkoztak vassal, fegyverrel erőszakkal ilyen célokat szolgálni, — mondjuk mindezen argumentumok ma már elavultak. A modern nemzetek a számbeli erősségre alapítják valamely ország hatalmát s uralomra való természetét. S ezt a számbeli erősséget, a magyar ajku lakosságnak nagy többségét s vezető szerepét fogja a legközelebbi népszámlálás konstatálni.

Ezért örömmel üdvözljük s várva várjuk a népszámlálás eredményét, mert elsőrendű szükségünk van ilyen statisztikai bizonyítékokra, melyekkel a külföld előtt igazolhatjuk magunkat, fajunknak uralomra való természetét és jogát, mindama hazug, és árulkodó híresztelésekkel szemben, melylyel országunkban lakó, annak minden jólétét és biztonságát élvező, de azért mégis legesküdtőbb ellenségeinket alkotó nemzetiségi fértiak a külföld sajtóját elárasztják.

nek emléket ünnepeljük, Szigetvár környékének hantjai alatt. De sikerül-e majd megtalálnom ezt a momentumot? Sikerül-e majd megtalálnom a feleletet arra a kérdésre, hogy Zrínyi Miklós és hős társainak lelete, miért képez nemcsak nemzeti, hazafias ünnepet reánk nézve, hanem egyszer mind keresztény vallási ünnepet is? Azt hiszem, csak akkor fogjuk megtalálni a keresett feleletet, ha betekintve magába a történelmi eseménybe, pártatlan ítéllettel boncolgatjuk magát az eseményt s bíráljuk azokat az okokat, melyek Szigetvár hősi védőit cselekvésükben vezéreltek, lelkesítették s hősi halálra erősítették.

Ehhez képest meg is állapítom eszmelkedéseimnek tárgyát és menetét. Bár röviden, magunk elé fogom állítani magát az eseményt s azután boncolgatva annak okait törekedni fogok arra, hogy magunknak a múlt eseményéből leszűrjük a tanulságot a jövőre.

Visszavezerlem önöket melyen t. ünnepelő közönség sokat szenvedett hazánk történelmének abba az időszakába, midőn a mohácsi csata után a magyar nemzet 150 esztendő s rabiga járma alatt nyögött. Hollós

A szigetvári képviselőválasztás utójátéka.

Vizsgálat Hegyessy főszolgabíró ellen.

Köztudomású dolog, hogy a legutóbbi képviselő választás alkalmával lapunk egy közleménye miatt Hegyessy János főszolgabíró önmaga ellen fegyelmi vizsgálatot kért, mi ellene elisrendeltetett.

Mint hogy azonban volt képviselőnk a választások lezajlása után Hegyessy János ellen a választás folyamata alatt lezajlott magaviseletéért a büntető törvény 187 és 473 §§-aiba ütköző cselekményeiért bünvádi feljelentéssel élte, s ugyanazon vádpontokat egyúttal fegyelmi feljelentvény tárgyává is tette, Somogy megye közigazgatási bizottsága akként határozott, hogy azon vádpontokra, melyek egyben büntető eljárás tárgyát képezik, az eljárást addig felfüggeszti, míg a büntető eljárás bevezetve nem lesz, csak azon vádakra folytatja le az eljárást, a mik bünvádi feljelentvény tárgyát nem képezték.

Ilyenek voltak: állásával össze nem egyeztethető nyilvános és közmegejtőzést keltő viselkedése, egyes uradalomtól élvezett javadalma, s katona szabadtási ügye.

Ezen ügyekben e hó 13-án fogantatosította a legnagyobb pártatlansággal Somogyvármegye közigazgatási bizottságának kiküldötte Plachner Sándor megyei főjegyző és Hoyos Miksa gróf a fegyelmi vizsgálatot és hallgatott ki egy sereg tanút, kik a felhozott vádak mint értesülünk, mind igazolták.

Mint hallottuk kinos jelenetek vol-

tak, midőn a tanúk, a taqadásban levő főbírónak az egyes vádakat szemébe mon-

dották. A vizsgálat reggel 9 órától csekély megszakítással d. u. 5 óráig tartott és a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésén kerül az ügy elbírálás alá.

A büntető feljelentvény tárgyában mint tudjuk a kir. ügyészség által az előnyomozással Tallián nagyatádi főbíró lett megbízva, mit az illető rövid időn belül fogantatosítani is fog, mely után az ügy a kir. törvényszék elé kerül.

— **A képviselőtestület üléséről,** mely t. hó 12-én délután volt, térszűke miatt csak rövid tudósítást hozhatunk, azonban lapunk jövő számában az egyes fontosabb dolgokra még is rátérünk. A napirend előtt Gyenis Lajos indítványozta, hogy a közgyűlési teremben tiltassék el a dohányzás. Ezt szó nélkül elfogadták. Az első tárgy a közsegi husvizsgálati és vágóhídi szabályrendelet módosítása volt. Ezután az új vágóhid építésére a pécsi káptalantól a 26 ezer korona költségen felvételét 3 szavazat ellenében megszavazták. Szó volt még a vízvezeteki házi csatlakozásos és vízmerő órák beszerzéséről nemkülönben határozatba ment, hogy az utca új házszám jelző táblákkal lesznek ellátva. Dunántúli jegyzők fiúnevelő intézetének 10 évig évente 10 kor. díjjal pártoló tagja lett a község. A Neumann és Bienenfeld cég jogos pótladó törölse törölt stett. özv. Walde Lajosné köszönő levele tudomásul vétetett. Vörös Mihály Zrínyi ünnepi szónoknak köszönetet szavaztak. Ezután több apróbb ügy tárgyalásával fejeződött be a közgyűlés.

— **Bíróválasztás.** A Walde Lajos elhalálozásával üresedésbe jött szigetvári községi bírói állásra a választás t. hó 21-én d. e. 11 órakor lesz a városi közgyűlési termében.

Mátyás diésőséges királysága három felé szakadt. Az egyik rész idegenben székelő királyok jogára alá tartozott, a másik a nagyobb rész, török hódoltságot képezett, a harmadik török hűber gyarmat volt. A szétdarabolás e saayarú állapotában, a szűk viszonyok között a nemzet eszményei és törekvései is összezsugorodtak. A szétépett magyarság csupán a létfentartásra gondolhatott s a létért való eme keserves küzdelemben mindegyik rész haladt a maga útján s természetes, hogy ilyen viszonyok között az ország nem képezett termékeny talajt világra szóló hadvezérek s államferfiak termelésére. Csak itt-ott tűnnek fel egyes hősök legendás alakjai, kik szenvedélye fokozván szívökben a magyar hazaszeretetét, megértvén a nemzeti egység szükséges voltát, meghalni kész önfeláldozással törekedtek határt szabni a nemzet pusztulásának. S eme legendás alakok sorában bizonyára nem az utolsó helyet foglalja el az, kinek emléket a mai nap különösen felújítja. A szigetvári hősök legnagyobbika! Zrínyi Miklós! Látom őt, a hősök hőset, a mint kicsiny, de elszánt csapata élén várja a töröknek tengernyi seregét, hallom a mint vitézeit

bátorságra, kitapásra buzdítja s tudom, hogy mikor kimondja azt az erős szót; meghalunk, de e várat fel nem adjuk, akkor nem hiú diésékvés adja ajkaira a szót, hanem egy hívő és becsületes lélek, egy honszerelmentől duzzadó szív beszél belőle. Ennek az erős, férfias szónak megfelelően folyt le az a titáni küzdelem, melyet 2500 magyar vitéz vívott meg Zrínyi vezéréte alatt a töröknek 100000 nyi tömege ellen. Csak lépésre tud előrenyomulni az óriási tamadó sereg, mert a védők mindig csak akkor határoznak egy lépést, mikor a védelmező hely romhalmazzá változik, mely az elesett bajtársak hullait takarja. Így került emberi erőit meghaladó, ádáz küzdelem után török kezre az újváros, majd 10 napra rá az óváros a mikor Zrínyi Miklós már csak 600 emberrel vonult vissza a várba. A török szultán ekkor fényes ígéretekkel s ajándékokkal próbálta Zrínyit kitartásában megingatni s miután ez nem sikerült, 1000 aranyat ígért annak, ki Zrínyi fejét a török taborba hozza. De hiába, mert a szorongatott őrség soraiban, bár minden felől leskelődött rájuk a legborzasztóbb halál, nem akadt aruló s tovább folyt a legendába illő küzdelem mind-

— **A népszámlálás előkészítése.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletben utasította Somogyvármegye törvényhatóságát a népszámlálás előkészítésére. A miniszter leirata értelmében *Kacsorics Lajos* alispán f. hó 19-ére, délelőtt 10 órára a vármegyei székhelyű nagyterembe értekezletet hívott egybe. Az értekezleten az alispán elnöklelte alatt az összes járások főszolgabirái vesznek részt.

— **Tüzek a vidéken.** Mint tudósítónk jelenti: Ring Samu miki lakos pajtája a benne levő takarmánnyal és gazdasági gépekkel f. hó 9-én este leégett. A kár 12300 korona, mely a biztosítás révén némileg megtérül. — Ugyancsak a közeli Hatvan községben most csütörtök virradóra borult lángokba Nagy János (felső) földmivesnek 760 kor. értékű buza és rozsszalma kazla. A tüztovaterjedését a lakosság csak nagynehezen tudta meggátolni. A kár fele a biztosítás révén megtérül. A tűz keletkezése ezideig mindkét helyen ismeretlen, de a nyomozás folyamatban van.

— **Halálozás.** Részvétel vettük a gyász-hírt, hogy *Strinovich Jenő* uradalmi számtartó f. hó 16-án élete 73-ik évében Kishárságyon elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a r. kath. vallás szertartása szerint. A boldogulat nyolc gyermeke, testvérei, unokái és a rokonság gyászolják.

— **Zsebmetszőt fogtak** csütörtökön éjjel a helybeli Balint-féle sorompói koresma udvarán, Margit József és testvéröccse Péter, kákiesi polgárok. Nevezettek ugyanis alvás közben egy csavargó megakartá lopni s Margit Józsefnek kabátzsebjét kívágta, melyből 11 koronát ellopott, de a nagybugyellárist melyben 1360 korona volt, nem lophatta el, mert Margit álmából felébredt és lármát csapván testvérével a zsebmetsző tolvajt, ki Futó György 28 éves pécsbányatelepi csavargó napszámos, — elfogták és átadták a rendőrségnek. Futó azonban tegnap délután a járásbírói udvarából megszökött.

— **Forró vízzel leöntötte.** Parázs verekedés volt f. hó 14-én este 7 órakor Poklosiban. Ugyanis *Mózes Gábor* ács neje a velük egy házban lakó *Tóth István* községi kovács feleségével összeperelt, miközben Mózesné 16 éves Gábor fia egy szénhúzó vassal Tóthné fejbe verte, anyja pedig Tóthné egy fazék forró vízzel leöntötte. A súlyos sérüléseket szenvedett asszony panaszaival a bírósághoz fordult.

— **Megszűnt a tanonc próbaidő.** A kereskedelmi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy az iparos- és kereskedőtanoncot próbaidőre alkalmazni nem szabad, hanem belépésekor azonnal szerződtetni kell.

— **Kegyelem a katonaszökevényeknek.** A király — nyolcvanadik születésnapja alkalmából — kegyelmet adott az összes katonaszökevényeknek. A honvédelmi miniszter leiratot intézett az alispánhoz, hogy a katonaszökevényeknek névsorát irassa össze és terjessze föl, hogy az ellenük folyamatban levő eljárást megszüntethessék. A kik tehát félelmükben bujdosásra adták fejüket, most már bátran hazatérhetnek, nem lesz semmi bántódásuk.

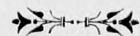
— **Tetten ért vadászó.** A poklosi határban dr. *Szendrődy Károly* j. orvos vadászterületen csütörtökön délután a csendőrök *Vörös Kis István* 35 éves poklosi földmivest a tilosban vadászatot érték. Miután sem vadászjegye sem pedig fegyvertartási engedélye nem volt, tőle a 16-os Lancaster fegyvert a csendőrök elkobozták és feljelentették.

— **Husvizsgáló kurzus.** A földművelési miniszter még 1908-ban elrendelte, hogy 1910. augusztus hó 1-ig minden község gondoskodjék megfelelő husvizsgálók kiképzéséről. A miniszter tekintettel az adott rövid határidőre, amelyen belül a községek nagy része ezen rendeletnek kellőképpen meg nem felelt, most ezt a határidőt újabb egy évvel meghosszabbította. A husvizsgálók kiképzésének végleges határideje tehát 1911 augusztus 1.

— **Rabló suhanc.** A basali koresmába szerdán délelőtt egy 16 éves suhanc tért be ki egy pohár sört rendelt. *Braun Ferenc* koresmárosné míg az italt hozta, addig a suhanc egy dobozból 16 koronát ellopott és távozni akart, de a koresmárosné épp akkor lépett be az ivóba és kabátjánál fogva vizsgálta rántotta, mire a tolvaj botjával fejbe vágta, de az erős asszony a botot kicsavarta kezéből és a pénzt elvette tőle. Dulakodás közben a fiu kalapja fejéről leesett s ez lett az árulója, mert a bélésbe volt rejtve keresztelő levele, melyből kitudni, hogy *Kultán János*nak hívják és bűrüsi születésű. A csendőrség a rabló suhancot elfogta.

— **Sikkasztás.** Még csak most jöttek rá, hogy f. évi május havában Kremzier Mór belesapuztai szeszgyárosnál alkalmazott *Porogi József* tejkihordó a reabizott pénzből 200 koronát elsikkasztott. Föl van jelentve a büntető bíróságnál.

— **Elfogott tolvaj katonaszökevény.** Már négyszer szökött meg a századától Kaposvárról *Bence József* közhonvéd, ki f. hó 6-án este 9 órakor polgári ruhába öltözve betért a Puskás-féle „Zrinyi” vendéglőbe, hol két pohár bort ivott s ezután távozott, de előbb a felszer alatt álló kocsirol ellopva *Szitter Antal* tyukász legény kabátját és forgópisztolyát. Ezután haza bandukolt B. Sellyére de otthon sem lévén maradása, mert félt, hogy elfogják, ennélfogva tovább bujdosott, míg Tésenfa határára a Drávához ért s át akart evezni Slavóniába, de szerencsétlenségére éppen akkor, a midőn egy kikötött gazdatlan esónakba ült, odaérkeztek a drávaszabolcsi csendőrök kik előtt magát igazolni nemtudván, letartóztaták és Szigetvárra kísérték, inét pedig *Dalla István* csendőr kísérte Kaposvárra a zászlóalj parancsnoksághoz a tolvaj dezentort.

Szigetvár eleste csak egy fejezetét képezte.

Felsírt az én lelkem keserű fájdalmában, mert a multból a jelenbe szállt át lelkem gondolata s kétkedő remegéssel tekintek hazám jövőjébe, látván azt a vallási vandalizmust, mellyel folyóiratok, hírlapok, könyvek társulatok és egyesek szántanak végig a keresztény szívek legszentebb érzelmein, hogy kiirtsák azokból a hitet, hogy kiöljék a testből a lelket; kétkedő remegéssel tekintek hazám jövőjébe, midőn látom, hogy a hitétől, lelkétől megfosztott ember mint ássa alá a haza boldogságának alapját, áruba bocsátván szívének nemesre hivatott szenvedelmét, rut önzésből; sirva gondolok hazám jövőjére, midőn szemlélnem kell azt, hogy a hitetlenség szolgál miként szitják mesteri kézzel a vizályt hívó és hívő, keresztény és keresztény között, hogy az egyenetlenkedő, egymást megérteni nem akaró keresztény felekezetek vizálykodása felett diadalát, orgiáit ülje az istentelenség és hazátlanság! — S a hazáját őszintén szerető szív eme félelmében bennfoglaltatik a mai napnak első tanulsága, hogy teljes erőnkkel törekedjünk gátat vetni annak az aramlatnak, mely kitépve az emberi szívből az Is-

tenbe vetett erős hitet, a legrutabb önzés s az ennek nyomán felburjánzó bűnök marta-lékává teszi azt. Erre a magasztos elhatározásra kell, hogy Önök felbuzduljanak a mai ünnep behatása alatt, mert a szigetvári hősök gyászos sorsa, egész rettenetességében tárja fel előttünk azt a pusztulást, melybe hitetlenség és önzés döntik a nemzetet és hazát.

Okulva továbbá a nemzet szomorú sorsán sajátunkká kell tennünk azokat az erényeket melyek Szigetvár hős védőit halált megvető önfeláldozásra képesítették.

Törekedtem bepillantani az ő lelkökbe hogy felismerjem bennök azokat az erényeket, melyek az ő cselekvésöknek rugóját, bátorságuknak alapját, önfeláldozásuknak kulcsát képezték s két erényt találtam fel bennök, u. m. a keresztény hithez való hűségüket s lángoló, megalkuvást nem ismerő honszerelmüket. Azt olvastam u. i. egyik legjelesebb történelmi munkában, hogy az a szigetvári vitéz, kit a török életben hagyott, Szigetvár elestének hírével eljutva a magyar király győri táborába, következőképen adta elő Zrinyi végperceit: Zrinyi kinyitván a vár kapuját, bajtársaival a törökre rohant,

pisztolyait rájuk sütötte, majd kardot rántva vagdalkozott a körülözlő törökre.

A szultán még ekkor is kegyelmet ígért neki, ha megadja magát, de ő nem fogadta el a felajánlott kegyelmet, hanem tovább küzdött, mert — mondá — ő kész meghalni hiteért és hazájáért! Ime így találjuk fel Zrinyiben és halhatatlan emlékü bajtársaiban azt a két legnemesebb szenvedélyt, mely embert nagygyá, nemzetet boldoggá, országot erőssé és hatalmassá teszi: a hitben való hűséget és a lángoló honszerelmet.

Kell-e mélyen tisztelt ünneplő közönség, hogy Önöket arra buzdítsam, miszerint ezt a két erényt sajátukká tegyék? Szükséges-e Önöket arra buzdítanom, hogy keresztény hitökben magokat megingatni ne engedjék s gyermekeiket is e hithűségben neveljék, mi által ismét századokra biztosítják édes hazánk fennállását s boldogságát? Szükséges-e Önöket arra buzdítanom, hogy édes szerelmmel zárják szívökbe az édes hazát, ezt a drága kincset, minőt csak egyet ad az ég minden embernek, mely ha elvész földönfutónak tekintheti magát az ember mindenütt, — hogy édes, mámorító szerelmmel zárják szívökbe a hazát? Ha arra

H I R E K.

— **Vilmos császár utazása.** Vilmos német császár f. hó 16-án délután érkezett a karapáncsai vadászkastélyba, — honnét a három napi vadászat után 19-én Bécsbe utazik.

— **Személyi hírek.** gróf **Andrássy Sándor** két fia Imre és Mihály grótokkal f. hó 15-én este Szigetvárra érkeztek és inuét szentmihályfára hajtottak, hol az uradalmi vadászkastélyba szálltak.

— **Mai tárcsarovatunkra** ezennel felhívjuk t. olvasóink figyelmét. Az abban foglalt remek szép emlékbeszédet f. hó 7-én a Szigetvári hőskört tartott gyászmise után a szt. ferencrendiek templomában tartotta **Hofmeister Ferenc** szentszéki ülnök lakócsai plébános.

— **Személyi hír.** **Plachner Sándor** vármegyei főjegyző f. hó 13 és 16-án hivatalos ügyekben városunkban időzött.

— **Halálozás.** Őszinte részvételt vettük idős **Kammerer Ferenc** ur elhunytáról az alábbi gyászjelentést:

Kammerer Ferenc a maga és neje, **Nádossy Mária** s gyermekeik, **Feri, Andor, és Mária**, valamint öccse **Miksa** és neje, **Jeszénszky Emma** s gyermekeik, **Anna** és **Dóra**, nemkülönb. unoka öccse. **Thassy Jenő** és unokahuga, **Thassy Lenke**, nevében megtört szívvel tudatja, hogy szeretett atyjuk, illetve nagyatyjuk, **idős Kammerer Ferenc** úr, hites ügyvéd és 1848-9-i honvédszázados, folyó évi szeptember hó 11-én d. u. 1 órakor, hosszas szenvedés és a szentsegeknek ájtatos felvétele után, életének 86. évében elhunyt. A boldogultnak hült tetemei f. é. szeptember hó 13-án délelőtt 11 órakor fognak a drávatamásii kápolnában beszenteltetni s az ottani sírkertben végső nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. é. szeptember hó 13-án d. e. fél 10 órakor mutatatik be az egek Urának a drávatamásii kápolnában. **Kastélyosdombó, 1910. szeptember 11.** Az örök világosság fényeskedjék neki!

A temetési szertartást **Huber Gyula** barcsi apátplébános végezte nagy segédlettel. Beszentelés után a holttestet Drávatamásiba vitték, ahol óriási részvét mellett a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra.

— **Az ellenőrzési szemle elmarad.** A honvédelmi miniszteriumnak rendelete alapján a közös hadsereg és a honvédség legénységének ellenőrzési szemléje a folyó évben elmarad. A tartalékos tisztek, tisztviselők, hadapródok és hadapródjelöltek bemutatkozása azonban az eddigi módon ez évben is meg fog tartatni.

— **Virágzó almafa** látható **Vechőczy János** korházi gondnok kertjében. A kétszer nyíló szép almavirágból szerkesztőségünkbe is hozott egy ágat a tulajdonos. A második virágzás az enyhe ősz jele.

— **Az élelmiszer hamisítás ellen.** A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett Somogyvármegye törvényhatóságához, amelyben a miniszter arra nézve kér véleményét, hogy minő intézkedésekkel véli az alispán megszüntethetőnek az élelmickek hamisítását. — Az alispán e tárgyban legközelebb ankétet fog egybehívni.

— **Mennyi adó folyt be?** Somogyvármegye adóhivatalainál augusztus hó folyamán az alábbi befizetések történtek egyenes állami adó címén:

Kaposvári adóhivatalnál	219.475:33
a szigetvárinál	125.301:34
az igalinán	53.086:33
a csurgóinál	87.168:60
a lengyeltótinál	65.191:65
a marcaliinál	93.226:73
a nagyatádinál	154.491:14
a tabinál	91.475:88
összesen	889.471:—

korona.

Egybe hasonlítva ezen eredményt a múlt év ugyanezen havának eredményével, 171.606 koronával több adó fizettetett be.

— **Zsebőrájt lopott.** A napokban a drávasztárai malomba ment gabonát őrlő **Vargha Sámuel** sósvertikei lakos **János** nevű fiárat, ki **Nagy Dániel** molnárnak a malomszobába levő 24 kor. értékű ezüst óráját ellopta. Az apa tagadásával szemben a fiu a csendőrök előtt beismerte hogy a lopást ő követte el.

— **A turbéki vasúti átjáró** ügyében mint ezt már lapunkban jeleztük, f. hó 16-án volt a vizsgálat a helyszínén, melyen **Plachner** főjegyző, az érdekelteket vasut megbizottja, **Szigetvár** előjárósága stb. vettek részt. A vizsgálat eredményétől függ, hogy lesz e az átjárónál őrház és sorompó vagy sem? De nekünk legalább a sorompót feltétlenül követelnünk kell.

— **Andrássy Mihály gróf, mint életmentő.** Tegnap délelőtt amint Szt. Mihályfáról a szigetvári gazdaság megtekintésére ide érkezett **Andrássy Sándor** gróf Imre és Mihály fiaival, a Szarvas majorban megrendítő szerencsétlenségnek lettek tanúi. Ugyanis épen akkor vágta le a szecskaavágógép kaszája **Szabó Mihály** cseléd kezefejét. A rémes kiáltásokra a grófok a helyszínére siettek s az ifju 18 éves **Mihály** gróf fogta fel a sebesültet, az első segélyt nyújtván neki az elvérzéstől megmentette, sebeit kimosván csonka kezét bekötözte. Az ifju gróf a szerencsétlen munkás kiömlő véréből piros lett, de orvoshoz méltó ügyességgel végezte nemes emberbaráti kötelességét. A szerencsétlenül járt embert **Andrássy Sándor** gróf a saját fogatán szállította a kórházba ő pedig fiaival gyalog ment a várba. S utasította **Mandeville** urad. ispánt, hogy a szegény ember családjának részvétét fejezze ki s egyben nyugtassa meg őket, hogy a család fő szerencsétlensége folytán egész életére ugy családjának mint neki uradalmában kenyeret és megélhetést biztosít. Mi részünkről a legtejemesebb elismeréssel adózunk a nemeskeblű grófoknak emberbaráti cselekedetükért.

— **A vármegye közegészségügye.** A fenyegető koleraveszedelemre való tekintettel, a belügyminiszteri rendeletben előirt összes óvintézkedések foganatosítva lettek. Az udvarok, kutak, vendéglők, középületek, utcák megvizsgáltattak. A tett óvintézkedéseket a vármegye veszélyeztetett pontjain: **Barcs**on, **Zákány**ban, **Kaposváron** a tisztifőorvos felülvizsgálta.

addig, míg a belső várban löporrobbanás következtében tűz ütött ki, mely megpecsételte a szigetvári hőskört s siettetve a végleszámlálás pillanatát. **Zrinyi** ünnepi díszölt. pénzét szétosztja vitézei között, a király zászlaját **Juránics Miklós** kezeibe adja, kinyitítja a kaput, megfogyott csapatával a törökre rohan s vitez küzdelem után utolsó lehelletéig harcolva fejezte be nemes életét.

Álljunk meg itt egy percre melyen tisztelt ünneplő közönség s ejtsünk, szenteljünk egy könnyet ama hőskört emlékének, kiknek szomorú, de dicsőséggel teljes leletét lelkünkben felújítottuk, de ez a könny ne legyen csupán a fájdalomnak könnye, mely annyi sok, hazáját igazán szerető szív pusztulásán bánkodik, hanem legyen az a hitet könnye is, mely síró panaszával szálljon fel az Úr trónusához, kérve és könyörögve hogy a sokat szenvedett hőskört adja meg azt a jutalmat, melyet Ő minden hű gyermekének ígért.

De eleget tettünk-e mi keresztény és hazafias kötelességünknek, ha távozva e szent helyről az éjtett könnyet, melylyel a hőskört emlékének áldoztunk, letöröljük szemünkről s azután folytatjuk az életet ott, a

hol azt elhagytuk, mielőtt e szent helyen összegyülekeztünk? Óh nem, mert az a könny melyet a szigetvári hőskört emléke sájtolt ki szemünkből, kell hogy lángoló betűkkel írja szívünkbe és elménkbe a mai napnak tanulságát, azt t. i. hogy felbuzdulva az ő példájukon, iparkodjunk kürtani szíveinkből azokat a hibákat és gyarlóságokat, melyek az ő szomorú sorsukat előidézték egyrészt, másrészt pedig törekedjünk sajátunkká tenni azokat az erényeket, melyek őket a nemzet felejthetetlen hőseivé avatták!

Előre bocsáthatom, hogy midőn én itt hibákról és gyarlóságokról beszélek, azokat nem a szigetvári hőskörtben keresem, mert fel sem találnám bennök azokat, hanem keresem és fel is találok abban a korban, melyben ők éltek és haltak; Magyarország történelmének ama szomorú korszakában, midőn a történetírók egyhangú tanúsága szerint vallási közönyben tespedtek a lelkek s a legruttabb önzés uralta a szíveket s ennek következtében egyenletlenség, ellenségeskedés, visszavonás pozdójává törtek azt az az erős magyar nemzetet, mely nem is egy egész századdal előbb **Mátyás király**

idejében tiszteletet parancsoló erejével imponált egész Európának.

Óh, hányszor sirt fel a lelkem keserű fájdalomában, midőn édes hazám történelmének lapjait forgatva, eme szomorú időszakához érkeztem s olvastam, hogy a hit- és vallásban való megfogyatkozás miként tetek a szíveket a legocsányabb önzés termékeny talajává; hogy az önzés nyomán miként telnek meg a szívek ellenségeskedéssel, melyben ádáz gyűlölettel pusztítja a magyar a magyart; hogy a hitetlen, önzéssel teli szívekből miként szorul ki, nem is lassankint, hanem rohamosan az a két erény, mely Magyarország fennállásának, boldogságának, nagyságának s dicsőségének mindenkor legbiztosabb alapját képezte: imádni az Istent s szeretni a hazát!

Felsirt az én lelkem keserű fájdalomában, mert, ha a történelem lapjaiból nem ismertem volna azt a rettenetes szerencsétlenséget, melybe hitetlenség és önzés sodorták édes hazánkat, a logikai következtetés is megmondotta volna, hogy a hitetlenségnek, a szívek erkölcsi romlásának, a közállapotok elfajulásának nem lehet más eredménye, mint az a szomorú vég, melynek

Apró megjegyzések.

Bíró-választás előtt állunk. Az érdekelt közönség azonban meglehetősen lankán tekint ez esemény elé, ami pedig nem jól van. Egy város számba menő község életében, mint aminő Szigetvár is, nem közömbös az, hogy egy pár évig ki ül a bírói székekben. A modern város gazdasági és kultur feladatait ismerő bíró sokat tehet a község előrehaladása érdekében, főleg ha ismeretei mellé egy kis alkötő erőt is adott neki a természet. A tucat ember bizony csak teng a bírói székekben s elvégezvén szűk körű irodai és kétesértékű reprezentáló munkáját, azt hiszi: hivatásának megfelelt. Pedig hát a rátermelt emberre nagy és széles körű tevékenység vár a bírói székekben, olyan aminőt — sajnos — a mi városunkban eddig egy bíró sem fejtett ki. Éppen azért, mert nem volt még szerencsénk olyan községbíróhoz, aki hivatottsággal is bírt volna erre a tisztre. Nem fásult közönnyel kellene a választás napját várni, hanem keresni kellene a megfelelő embert s azt megtalálván állást kellene foglalni mellette idejekorán, hogy a közóhajt a jelölést teljesítő főbíró értesüljön s a közóhajt a jelölésnél figyelembe vehesse. Ha azonban a közönség a bíró választással edes keveset törődik, amint most nálunk teszi, akkor bizony a bíróválasztás csak egy semmitmondó hivatali esemény lesz, aminek meg kellett lenni, mert a törvény úgy rendeli.

—o—

gondolok, hogy mai megjelenésükkel éppen arról tettek tanúságot, hogy ez a két erény él szívökben akkor úgy vélem, nem szükséges; de ha arra gondolok, hogy az Istenhez, a hitben való hűség sohasem akkora, hogy azt erősíteni nem lehetne, — ha arra gondolok, hogy a hazaszeretet lángja soha sem oly bensőséges, hogy azt fokozni nem lehetne és kellene, akkor nem mulaszthatom el ezt a mai ünnepélyes alkalmat, hanem felhasználom azt arra, miszerint kérjem, Önöket, hogy ezt a két erényt magokban erősítsék és fokozzák, mert higgyék el, hogy az edes haza sorsa és boldogsága attól függ, hogy fiai és leányai miképen lognak megállni a hitben és mitéppen logják szeretni a hazát. S ez a mai napnak második tanulsága!

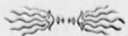
Igaz, hogy a szigetvári hősök eleste csak egy szomorú lapját kezezi edes hazánk történelmének; de a ki a történelemben nemcsak eseményeket keres és lát hanem a történelmi eseményekben mélyen járó okoknak szükségszerű következményeit ismeri fel annak be kell látnia és be kell vallania azt, hogy hit, erkölcs, vallásosság s a szükségképpen azzal járó honszereltem mindig naggyá, hatalmasá tették a nemzetet s boldogokká annak fiait, míg a hitben való gyengeség megapasztja a szívek honszerelmi lángjait s ennek nyomán nem jár más, mint bomlás és pusztulás!

Beszédem befejezéséhez közeledvén,

Szigetvár képviselő testülete legutóbbi közgyűlésén a házak új számozását rendelte el. E határozat értelmében a házak utcák szerint lesznek megszámozva, egyik soron páros, másik soron páratlan számokkal. — Evvel az intézkedéssel megint léptünk egyet a modern város ideálja felé. Ugy helyes hogy minden utcának a házai külön legyenek számozva és pedig az egyestől kezdve annyi számig, a hány ház van az illető utcában. Ez egyszerűvé és könnyűvé teszi a tájékozódást a városban a legvadabb idegen számára is. Az új számozással kapcsolatban a névtelen utcák elkeresztelése is megtörténik, sőt egyik másik utcának a mai neve is változás alá kerül. — Ezeknél az új utcaelnevezések vagy változtatásoknál szabadjon a legnagyobb körültekintést és óvatosságot ajánlani. E város egyes utcáinak neve nemzetiségi, történelmi, helyrajzi vonatkozású, ügyelni kell tehát rá, hogy ezek az elnevezések meg ne változzanak, mert Szigetvár multjára vetnek több-kevesebb világot. Viszont van e város történetében név és esemény, amelyről az új névre szoruló utcákat elkeresztelni szép és kegyeletes dolog volna. Szóval az utcaszámozással kapcsolatosan napirendre kerülő utca elnevezéseknél többféle szempont veendő figyelembe, ha azt akarjuk, hogy utcáink elnevezése minden tekintetben kifogástalan legyen. E többféle szempont érvényesülése és összhangbahozatala végett leghelyesebb volna az új utca nevek megállapításának előkészítését egy bizottságra bízni. Hadd legyen az új utcaszámozás és elnevezés helyes eszméje minden ízében helyesen is keresztülvive.

azt hiszem, megtaláltam a feleletet arra a kérdésre, melyet beszédem elején állítottam fel, hogy t. i. melyik az a momentum, mely önöket arra készítette, hogy a szigetvári hősök emlékét nemcsak hazafias ünnepély keretében üljek meg, hanem az ő emlékeknek vallásos kegyelettel is áldozzanak, mert ha önöknek — mélyen tisztelt hallgatóim — mint közönségnek egy közös szívök volna s én arra szívre rátehetném kezemet, megérezném szívök veréséből, hogy önök azért áldoztak vallásos kegyelettel hőseink emlékének, mert érzik és tudják azt, miszerint vallásosság és honszereltem két egymással fokozati összefüggésben levő érzelem, hogy ez a két érzelem egymást kölcsönösen kiegészíti, egymást erősíti és fejleszti.

Óh vajha sikerült volna nekem az Isten méltatlan szolgájának, a haza kiesiny polgárának, szavaimmel melyeket szívem mélyéből vettem, az önök szívéhez hozzáférköznöm s szívökben lánggra, lobogó lánggra lobbantani azt a szikrát, mely a keresztényekből erős, bator hitvallókat, a polgárokból a hazának önfeláldozó, hazaszeretettől égő fiakat és lányokat nevel. Erre van szüksége sokat szenvedett hazánknak, erre tanítanak minket a szigetvári hősök, kiknek emléke legyen áldott, áldott mindörökké! Ámen.

A politikai helyzet.

Bécs, szeptember 16

Aehrenthal közös külügyminiszter a ma elterjedt hírek szerint az olasz külügyminiszter látogatását Turinban fogja visszaadni.

A hadügyminiszteriumban ma fontos tanácskozások folytak le, amelyeken Schönaich br. közös hadügyminiszter, Hazai Samu magyar és az osztrák honvédelmi miniszter vettek részt.

Budapest szeptember 16.

Justh Gyula és több más politikus ma Budapestre érkeztek.

Szerkesztői üzenetek.

L. H. Legközelebb sorát ejtjük.

Anonim. Nem tartjuk helyesnek, sőt határozottan elítéljük. Ne tegye meg!

Ilonka. Egyszer s mindenkorra mondjon le róla.

Többeknek. Már mult számunkban megüzentük, hogy egykis türelmet kérünk, mert a kéziratok átolvasásához idő is kell

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlöttékét nem vállal felelősséget a szerkesztő

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. — Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóviz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„**ÁGNES**”
FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSCSODÁI GUSZTÁV
kereskedésében SZIGETVÁR,

Védekezzünk a kolera ellen!

A Szent-László fertőtlenítő- és pipere szappant a kolozsvári Ferenc József tud. egyetem fertőtlenítő hatására számtalan esetben megvizsgálták és kipróbálták s minden esetben desinficiáló képességűnek találták. Ára 70 fillér.

■ Csak egyedül kapható: ■

KOZÁRY EDE

könyv- és papirkereskedésében
SZIGETVÁROTT.

575 sz.
1910 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíró-ságnak 1910 évi Sp. III. 498/3 számú végzése következtében dr. Sárkány Ábrám ügyvéd által képviselt Krausz Ábrahám fia cég javára 600 K 16 f. s jár. erejéig 1910 évi aug. hó 18-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1201 koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorok, 1 kocsis, 1 ló, egy szikvizgyártógép és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járás bíróság 1910 évi V. 410/2 számú végzése folytán 600 K 16 fill. tökékövetelés, ennek 1909 évi nov. hó 9 napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 102 K 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig **Nagydobozán alperes lakásán 75 házs. alatt leendő megtartására 1910 évi szeptember hó 20-ik napjának d. u. 2 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szigetváron 1910 évi szpt. hó 6.

Klie János
kir. jbir. végrehajtó

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint
Arak 50 kilogramonként értendők.

Szigetvár, 1910. szeptember 16-án

Buza	—	K 9.30	9.40
Rozs	—	6.50	6.60
Árpa	—	6.50	7.—
Zab	—	7.—	—
Tengeri ó	—	6.50	7.—
Bukkony	—	6.—	6.50
B.L	—	10.50	—

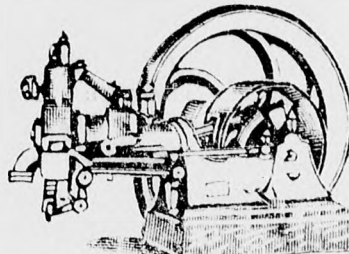
Budapesti tőzsde.

Buza októberre	—	—	9.87
Buza áprilisra	—	—	10.23
Rozs októberre	—	—	7.30
Zab októberre	—	—	7.99
Tengeri májusra	—	—	5.73
Tengeri augusztusra	—	—	—

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Drezdai Motorgyár Rész.-Trs.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat
valamint Szívógázmotorokat.
Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő
Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.
Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fiz. feltételek.

ÜGYNÖKÖK

legmagasabb jutalék mellett magyarországi elsőrendű ablakrolletta és zsalusia gyár részére felvetetnek. Olyanok, kik mai ezen szakmában dolgoztak, előnyben részesülnek. Ajánlatok:

Friedman Károly

butor- és redőnygyára, Pécs.

MINDENNYI KAPITÓ!

JOL JAR
MA VALÓDI
PALMA KAUCSUK SAROK
VAN CIPŐJÉN

ROSSZUL JAR
MAREM ÜVEGLA
VÉDJEGYRE
! YESSÉK !
! KIPRÓBÁLNO !

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérít is, s meglakart minden fáradságot és megerőltetést!

A legfinomabb kolozsvári
gyógy-és pipere szappanok,
valamint
fog crém és fog porok
és a valódi
Johanna Mária Fariña
Kölni viz
kapható:
Kozáry Ede
Könyvkereskedésében
Szigetvár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgepek, szalmakazalozók, löhercséplők, tisztító-rostak, konkolyozók, kaszalógépek, marokrakó- és kévekötő-aratógepek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgepek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, darálók, őrlőmalinok, egyetememes aczélekek, 2- és 3-vasú ekek és minden egyéb mezőgazdasági gépek.